



Briselē, 2020. gada 15. maijā  
REV1 – aizstāj 2018. gada  
23. janvāra paziņojumu

## PAZIŅOJUMS IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM

### APVIENOTĀS KARALISTES IZSTĀŠANĀS UN ES NOTEIKUMI SĒKLU UN CITA AUGU REPRODUKTĪVĀ MATERIĀLA TIRDZniecības JOMĀ

Kopš 2020. gada 1. februāra Apvienotā Karaliste ir izstājusies no Eiropas Savienības un kļuvusi par trešo valsti<sup>1</sup>. Izstāšanās līgumā<sup>2</sup> ir paredzēts pārejas periods, kas beigsies 2020. gada 31. decembrī<sup>3</sup>. Līdz minētajam datumam Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā pilnībā ir piemērojamas ES tiesības<sup>4</sup>.

Pārejas periodā ES un Apvienotā Karaliste risinās sarunas par nolīgumu par jaunu partnerību, jo īpaši paredzot brīvās tirdzniecības zonas izveidi. Tomēr nav skaidrs, vai pārejas perioda beigās šāds nolīgums būs noslēgts un stāsies spēkā. Katrā ziņā attiecības, ko šāds nolīgums radītu, tirgus piekļuves nosacījumu ziņā ļoti atšķirtos no Apvienotās Karalistes dalības iekšējā tirgū<sup>5</sup>, ES muitas savienībā un PVN un akcīzes nodokļa zonā.

Tādēļ visām ieinteresētajām personām un jo īpaši ekonomikas dalībniekiem tiek atgādināts par juridisko situāciju, kas būs spēkā pēc pārejas perioda beigām (sk. tālāk A daļu). Šajā paziņojumā ir arī izskaidroti daži attiecīgie izstāšanās līguma atdalīšanās noteikumi (sk. tālāk B daļu), kā arī noteikumi, kas pēc pārejas perioda beigām būs piemērojami Ziemeļīrijā (sk. tālāk C daļu).

---

<sup>1</sup> Trešā valsts ir valsts, kas nav ES dalībvalsts.

<sup>2</sup> Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.) (izstāšanās līgums).

<sup>3</sup> Pirms 2020. gada 1. jūlija pārejas periodu var vienu reizi pagarināt par laiku, kas nepārsniedz 1 vai 2 gadus (izstāšanās līguma 132. panta 1. punkts). Apvienotās Karalistes valdība līdz šim ir izslēgusi iespēju pieprasīt šādu pagarinājumu.

<sup>4</sup> Ar dažiem izņēmumiem, kas paredzēti izstāšanās līguma 127. pantā, bet šā paziņojuma kontekstā nav būtiski.

<sup>5</sup> Konkrētāk, brīvās tirdzniecības nolīgumā netiek ietverti tādi iekšējā tirgus principi (preču un pakalpojumu jomā) kā savstarpēja atzīšana, izcelsmes valsts princips un saskaņošana. Turklāt brīvās tirdzniecības nolīgums neatceļ nedz muitas formalitātes un kontroles (tostarp attiecībā uz preču un to izejvielu izcelsmi), nedz arī importa un eksporta aizliegumus un ierobežojumus.

### **Ieteikums ieinteresētajām personām**

Lai tiktu galā ar šajā paziņojumā izklāstītajām sekām, ieinteresētajām personām īpaši ieteicams turpmāk minētais.

Lai pēc pārejas perioda beigām šķirnes varētu pārdot ES, audzētājiem jānodrošina, ka kāda dalībvalsts akceptē ierakstus kopējā katalogā. Tādējādi savlaicīgi pirms minētās dienas ieinteresētajām personām ir jāiesniedz attiecīgi pieteikumi ES dalībvalsts atbildīgajai oficiālajai iestādei, lai nodrošinātu, ka arī šīs šķirnes laikus tiek iekļautas attiecīgajā(-os) valsts katalogā(-os) un attiecīgajos kopējos katalogos.

Audzētājiem jānodrošina, ka augļaugu reproduktīvā materiāla šķirnes, kuras pašlaik ir iekļautas tikai Apvienotās Karalistes reģistrā, akceptē kāda ES dalībvalsts vai ka dekoratīvo augu pavairošanas materiāla šķirnes, kuras pašlaik ir iekļautas tikai piegādātāja sarakstā Apvienotajā Karalistē, akceptē kāds piegādātājs ES dalībvalstīs, lai šo materiālu pēc pārejas perioda beigām varētu pārdot ES. Tādējādi ieinteresētajām personām ir savlaicīgi jāiesniedz attiecīgi pieteikumi kādas ES dalībvalsts atbildīgajai oficiālajai iestādei vai piegādātājam, lai nodrošinātu, ka šīs šķirnes vai materiāls laikus tiek iekļauts valsts reģistrā vai piegādātāju sarakstā pirms pārejas perioda beigām.

Augu reproduktīvā materiāla izplatītājiem no Apvienotās Karalistes ir jāņem vērā ES importa ierobežojumi.

### **Ievēribai**

Šis paziņojums neattiecas uz ES noteikumiem par:

- augu veselību (fitosanitārajiem noteikumiem),
- augu šķirņu intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību, kā arī
- ģenētiski modificētiem organismiem.

Attiecībā uz šiem aspektiem tiek gatavoti vai ir publicēti citi paziņojumi<sup>6</sup>.

### **A. JURIDISKĀ SITUĀCIJA PĒC PĀREJAS PERIODA BEIGĀM**

Pēc pārejas perioda beigām ES noteikumi sēklu un cita augu reproduktīvā pavairošanas materiāla jomā<sup>7</sup> (turpmāk "ES tiesību akti par ARM") Apvienotajai Karalistei vairs nebūs saistoši<sup>8</sup>. Tam ir konkrēti šādas sekas.

<sup>6</sup> [https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period\\_lv](https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_lv).

<sup>7</sup> Skatīt [pielikumu](#).

<sup>8</sup> Informāciju par ES tiesību aktu par ARM piemērošanu Ziemeļīrijā skatīt šā paziņojuma C daļā.

## **1. KOPĒJIE KATALOGI**

Saskaņā ar ES tiesību aktiem par ARM, lai lopbarības augu sēklu, graudaugu sēklu, biešu sēklu, dārzeņu sēklu, dārzeņu pavairošanas materiāla, sēklas kartupeļu un eļļas augu un šķiedraugu sēklu šķirnes (lauksaimniecības augu un dārzeņu sugas) drīkstētu tirgot visā Savienībā, tās ir jāpārbauda un jāakceptē vismaz vienai dalībvalstij un jāiekļauj Direktīvas 2002/53/EK vai Direktīvas 2002/55/EK kopējos katalogos.

Šķirnes, kuras kopējos katalogos ir iekļāvusi tikai Apvienotā Karaliste, pēc pārejas perioda beigām tirgot ES vairs nevarēs.

## **2. VALSTU REĢISTRI, VALSTU PIEGĀDĀTĀJU SARAKSTI**

Saskaņā ar ES tiesību aktiem par ARM vīnogulāju pavairošanas materiāla un augļaugu pavairošanas materiāla šķirnes drīkst Savienībā tirgot tikai tad, ja tās ir iekļautas vienas dalībvalsts reģistrā vai – saskaņā ar Direktīvu 98/56/EK par dekoratīvo augu pavairošanas materiālu – vismaz vienas ES dalībvalsts piegādātāju sarakstā.

Saskaņā ar Direktīvu 1999/105/EK meža reproduktīvo materiālu drīkst Savienībā tirgot tikai tad, ja bāzes materiāls ir iekļauts vienas dalībvalsts reģistrā.

Šķirnes, kuras ir iekļautas tikai Apvienotās Karalistes reģistrā vai ir iekļautas tikai Apvienotās Karalistes piegādātāja sarakstā, pēc pārejas perioda beigām tirgot ES vairs nevarēs.

## **3. PĀRBAUŽU REZULTĀTI**

Direktīvu 2002/53/EK un 2002/55/EK 7. panta 1. punktā noteikts, ka šķirnes akceptēšana kopējā katalogā vai valsts reģistrā jābalsta uz oficiālu pārbaudi, ko veic ES dalībvalsts kompetentā iestāde. Pēc pārejas perioda beigām, lai šķirni varētu iekļaut kopējos katalogos vai valsts reģistrā, pārbaudes rezultātiem jābūt iegūtiem no pārbaudēm kādā ES dalībvalstī.

Audzētājiem arī jāpatur prātā, ka papildus AVS (atšķirīguma, viendabīguma un stabilitātes) pārbaudēm, kurās visas dalībvalstis piemēro vienas un tās pašas prasības, dažām šķirnēm būs nepieciešamas arī papildu VCU (audzēšanas un izmantošanas vērtības) pārbaudes, kurās dažu dalībvalstu prasības var atšķirties no Apvienotās Karalistes prasībām. Tādējādi audzētājiem ir jānodrošina, ka pirms pārejas perioda beigām viņi saņem visus pārbaudes ziņojumus, kas iegūti Apvienotajā Karalistē, un tie jāpiesaka kādas ES dalībvalsts katalogā.

## **4. IMPORTĒŠANA**

Saskaņā ar ES tiesību aktiem par ARM importēt Eiropas Savienībā sēklas un citu augu reproduktīvo materiālu no trešām valstīm nav atļauts, ja vien ES saskaņā ar ES tiesību aktiem par ARM šo trešo valsti nav iekļāvusi sarakstā.

## B. ATTIECĪGIE IZSTĀŠANĀS LĪGUMA ATDALĪŠANĀS NOTEIKUMI

Izstāšanās līguma 41. panta 1. punktā ir noteikts, ka pastāvošu un individuāli identificējamu preci, kas likumīgi laista tirgū ES vai Apvienotajā Karalistē pirms pārejas perioda beigām, var turpināt darīt pieejamu ES vai Apvienotās Karalistes tirgū un turpināt tās apgrozību starp šiem diviem tirgiem, līdz tā nonāk pie galalietotāja.

Ekonomikas dalībniekam, kurš atsaucas uz minēto noteikumu, ir pienākums uz jebkāda attiecīgā dokumenta pamata pierādīt, ka šī prece ir laista tirgū ES vai Apvienotajā Karalistē līdz pārejas perioda beigām<sup>9</sup>.

Minētā noteikuma izpratnē “laist tirgū” nozīmē, veicot komercdarbību, par samaksu vai bez maksas pirmoreiz piegādāt preci izplatīšanai, patēriņam vai izmantošanai tirgū<sup>10</sup>. “Piegādāt preci izplatīšanai, patēriņam vai izmantošanai” nozīmē, ka “pastāvoša un individuāli identificējama prece pēc ražošanas posma beigām ir divu vai vairāku juridisko vai fizisko personu rakstiskas vai mutiskas vienošanās priekšmets attiecībā uz īpašumtiesību, jebkādu citu īpašuma tiesību vai valdījuma nodošanu saistībā ar attiecīgo preci vai ir priekšmets piedāvājumā juridiskai vai fiziskai personai noslēgt šādu vienošanos”<sup>11</sup>.

**Piemērs.** Atsevišķu Apvienotās Karalistes reģistrā iekļautas augu šķirnes augu, kuru Apvienotās Karalistes ražotājs ir pārdevis Apvienotās Karalistes izplatītājam pirms pārejas perioda beigām, joprojām var importēt ES, pamatojoties uz reģistrāciju Apvienotajā Karalistē.

Tas neskar fitosanitāros kontroles pasākumus, ko var piemērot importam pēc pārejas perioda beigām.

## C. ZIEMEĻĪRIJĀ PĒC PĀREJAS PERIODA BEIGĀM PIEMĒROJAMIE NOTEIKUMI

Protokolu par Īriju/Ziemeļīriju (“Ī/ZĪ protokols”) piemēro pēc pārejas perioda beigām<sup>12</sup>. Lai turpinātu piemērot Ī/ZĪ protokolu, periodiski ir jāsaņem Ziemeļīrijas Leģislatīvās asamblejas piekrišana, un sākotnējais piemērošanas periods ir 4 gadi pēc pārejas perioda beigām<sup>13</sup>.

Ī/ZĪ protokolā ir noteikts, ka daži ES tiesību noteikumi ir piemērojami arī Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju. Turklāt Ī/ZĪ protokolā ES un Apvienotā Karaliste ir vienojušās, ka Ziemeļīriju uzskata par dalībvalsti, ciktāl ES noteikumi ir piemērojami Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju<sup>14</sup>.

<sup>9</sup> Izstāšanās līguma 42. pants.

<sup>10</sup> Izstāšanās līguma 40. panta a) un b) punkts.

<sup>11</sup> Izstāšanās līguma 40. panta c) punkts.

<sup>12</sup> Izstāšanās līguma 185. pants.

<sup>13</sup> Ī/ZĪ protokola 18. pants.

<sup>14</sup> Izstāšanās līguma 7. panta 1. punkts saistībā ar Ī/ZĪ protokola 13. panta 1. punktu.

Ī/ZĪ protokolā ir paredzēts, ka ES tiesību aktus par ARM piemēro Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā attiecībā uz Ziemeļīriju<sup>15</sup>.

Tas nozīmē, ka šā paziņojuma A un B daļā atsauces uz ES ir jāsaprot kā atsauces, kas ietver Ziemeļīriju, taču atsauces uz Apvienoto Karalisti ir jāsaprot kā atsauces tikai uz Lielbritāniju.

Konkrētāk, tas cita starpā nozīmē turpmāk minēto:

- Ziemeļīrijas tirgū laistajam augu reproduktīvajam materiālam ir jāatbilst ES tiesību aktiem par ARM;
- augu reproduktīvais materiāls, kura izcelsme ir Ziemeļīrija un kurš ir nosūtīts uz ES, nav importēts augu reproduktīvais materiāls;
- augu reproduktīvais materiāls, kas nosūtīts no Lielbritānijas uz Ziemeļīriju, ir imports saskaņā ar ES tiesību aktiem par ARM (skatīt A daļu);
- Apvienotās Karalistes iekļaušana sarakstā (skatīt A daļu) nenozīmētu Ziemeļīrijas iekļaušanu.

Taču Ī/ZĪ protokolā ir izslēgta iespēja Apvienotajai Karalistei veikt turpmāko attiecībā uz Ziemeļīriju:

- piedalīties Savienības lēmumu pieņemšanā un lēmumu veidošanā<sup>16</sup>;
- sākt iebildumu, drošības pasākumu vai šķēršļtīšanas procedūras, ciktāl minētās procedūras attiecas uz noteikumiem, standartiem, novērtējumiem, reģistrāciju, sertifikātiem, apstiprinājumiem un atļaujām, ko izdevušas vai veikušas ES dalībvalstis;<sup>17</sup>
- uzņemties vadošās iestādes funkcijas novērtējumos, pārbaudēs un atļauju procedūrās<sup>18</sup>;
- lūgt piemērot izcelsmes valsts principu vai savstarpējo atzīšanu ražojumiem, kas likumīgi laisti Ziemeļīrijas tirgū<sup>19</sup>.

Konkrētāk, tas cita starpā nozīmē turpmāk minēto:

- augu reproduktīvā materiāla iekļaušana Apvienotās Karalistes valsts reģistrā vai Apvienotās Karalistes piegādātāja sarakstā saskaņā ar ES tiesību aktiem par ARM

---

<sup>15</sup> Ī/ZĪ protokola 5. panta 4. punkts un minētā protokola 2. pielikuma 42. iedaļa. Komisija ierosina Ī/ZĪ protokola 2. pielikuma 42. iedaļā iekļaut Direktīvas 66/401/EEK, 98/56/EK un 2008/72/EK (izstāšanās līguma 164. panta 5. punkta d) apakšpunkts).

<sup>16</sup> Ja ir nepieciešama informācijas apmaiņa vai savstarpēja apspriešanās, tās notiek apvienotajā konsultatīvajā darba grupā, kas izveidota ar Ī/ZĪ protokola 15. pantu.

<sup>17</sup> Ī/ZĪ protokola 7. panta 3. punkta piektā daļa.

<sup>18</sup> Ī/ZĪ protokola 13. panta 6. punkts.

<sup>19</sup> Ī/ZĪ protokola 7. panta 3. punkta pirmā daļa.

ļauj augu reproduktīvo materiālu tirgot tikai Ziemeļīrijā. Augu reproduktīvā materiāla iekļaušana Apvienotās Karalistes valsts reģistrā vai Apvienotās Karalistes piegādātāja sarakstā neļauj augu reproduktīvo materiālu tirgot ES<sup>20</sup>;

- augu reproduktīvā materiāla iekļaušana kādas ES dalībvalsts reģistrā vai kāda ES piegādātāja sarakstā ļauj augu reproduktīvo materiālu tirgot Ziemeļīrijā;
- kopējos katalogos, kas izveidoti ar Direktīvām 2002/53/EK un 2002/55/EK, nedrīkst iekļaut sēklu šķirnes, kuras audzētas vai pārbaudītas Ziemeļīrijā un kuras paziņojusi Apvienotā Karaliste.

Vispārīga informācija par Savienības tiesību aktiem, kas piemērojami sēklām un citam augu reproduktīvajam pavairošanas materiālam, ir sniegta ES noteikumiem par augu reproduktīvo materiālu veltītajā Komisijas vietnē ([https://ec.europa.eu/food/plant/plant\\_propagation\\_material\\_en](https://ec.europa.eu/food/plant/plant_propagation_material_en)). Šīs vietnes lapas vajadzības gadījumā tiks atjauninātas ar papildu informāciju.

Eiropas Komisija

Veselības un pārtikas nekaitīguma ģenerāldirektorāts

---

<sup>20</sup> Ī/ZĪ protokola 7. panta 3. punkta ceturtnā daļa.

Pielikums. ES noteikumi augu reproduktīvā pavairošanas materiāla jomā:

- Padomes 1966. gada 14. jūnija Direktīva 66/401/EEK par lopbarības augu sēklu tirdzniecību<sup>21</sup>;
- Padomes 1966. gada 14. jūnija Direktīva 66/402/EEK par graudaugu sēklu tirdzniecību<sup>22</sup>;
- Padomes 1968. gada 9. aprīļa Direktīva 68/193/EEK par vīnogulāju veģetatīvās pavairošanas materiāla tirdzniecību<sup>23</sup>;
- Padomes 1998. gada 20. jūlija Direktīva 98/56/EK par dekoratīvo augu pavairošanas materiāla tirdzniecību<sup>24</sup>;
- Padomes 1999. gada 22. decembra Direktīva 1999/105/EK par meža reproduktīvā materiāla tirdzniecību<sup>25</sup>;
- Padomes 2002. gada 13. jūnija Direktīva 2002/53/EK par lauksaimniecības augu sugu šķirņu kopējo katalogu<sup>26</sup>;
- Padomes 2002. gada 13. jūnija Direktīva 2002/54/EK par biešu sēklu tirdzniecību<sup>27</sup>;
- Padomes 2002. gada 13. jūnija Direktīva 2002/55/EK par dārzeņu sēklu tirdzniecību<sup>28</sup>;
- Padomes 2002. gada 13. jūnija Direktīva 2002/56/EK par sēklas kartupeļu tirdzniecību<sup>29</sup>;
- Padomes 2002. gada 13. jūnija Direktīva 2002/57/EK par eļļas augu un šķiedraugu sēklu tirdzniecību<sup>30</sup>;
- Padomes 2008. gada 15. jūlija Direktīva 2008/72/EK par tāda dārzeņu pavairošanas un stādāmā materiāla tirdzniecību, kas nav sēklas<sup>31</sup>;

---

<sup>21</sup> OV 125, 11.7.1966., 2298. lpp.

<sup>22</sup> OV 125, 11.7.1966., 2309. lpp.

<sup>23</sup> OV L 93, 17.4.1968., 15. lpp.

<sup>24</sup> OV L 226, 13.8.1998., 16. lpp.

<sup>25</sup> OV L 11, 15.1.2000., 17. lpp.

<sup>26</sup> OV L 193, 20.7.2002., 1. lpp.

<sup>27</sup> OV L 193, 20.7.2002., 12. lpp.

<sup>28</sup> OV L 193, 20.7.2002., 33. lpp.

<sup>29</sup> OV L 193, 20.7.2002., 60. lpp.

<sup>30</sup> OV L 193, 20.7.2002., 74. lpp.

- Padomes 2008. gada 29. septembra Direktīva 2008/90/EK par tirdzniecību ar augļaugu pavairošanas materiālu un augļaugiem, kas paredzēti augļu ražošanai<sup>32</sup>.

---

<sup>31</sup> OV L 205, 1.8.2008., 28. lpp.

<sup>32</sup> OV L 267, 8.10.2008., 8. lpp.